

ker, som indeholder erklæringer og vidnesbyrd, kan benyttes som bevismidler, når retten undtagelsesvis giver tilladelse hertil.

Anvendelse af en videoafhøring som bevismiddel i medfør af retsplejelovens § 877, stk. 3, forudsætter således, at retten efter en konkret vurdering af de i sagen foreliggende omstændigheder, herunder omstændighederne i forbindelse med foretagelsen af videoafhøringen, tillader videoafhøringen anvendt som bevismiddel.

Endvidere anfører arbejdsgruppen, at der i en række sager som følge af rettens beslutning om ikke at tillade en videoafhøring anvendt som bevismiddel er sket frifindelse for den rejste tiltale, fordi anklagemyndigheden ikke ved de øvrige i sagen foreliggende beviser kunne løfte den til domfældelse i en straffesag nødvendige bevisbyrde. Baggrunden herfor var, at barnets forklaring var det væsentligste bevis for, at barnet havde været udsat for overgreb. Der henvises nærmere til bilag 2 i betænkningen, hvor en række afgørelser er refereret.

Arbejdsgruppen finder derfor, at der bør skabes udtrykkelig hjemmel i retsplejeloven til, at videoafhøringer kan forevises for den dømmende ret uden rettens forudgående tilladelse.

Arbejdsgruppen finder imidlertid – henset til at anvendelse af politiets videoafhøring af et barn som bevis under domsforhandlingen som erstatning for barnets afgivelse af vidneforklaring for den dømmende ret er en fravigelse af princippet om, at bevisførelse (herunder afhøring af vidner) i straffesager skal foregå umiddelbart for den dømmende ret – at der af hensyn til mistænkt/sigtedes retssikkerhed må opstilles visse nærmere betingelser for gennemførelsen og anvendelsen af videoafhøringer.

Arbejdsgruppen har i tilknytning hertil overvejet betydningen af eventuelle fejl og mangler i forbindelse med politiets optagelse af videoafhøringen og anfører, at der ikke i dansk ret gælder nogen fast generel regel om, at beviser, som ikke er tilvejebragt i fuld overensstemmelse med forskrifterne for tilvejebringelse af det pågældende bevis, aldrig kan føres. Arbejdsgruppen finder på denne baggrund, at der ved vurderingen af, hvorvidt videoafhøringen bør forevises retten som bevis under sagen, bør lægges vægt på karakteren og betydningen af den forskrift, der i givet fald er tilsidesat.

Efter arbejdsgruppens opfattelse bør et eventuelt forsvarerskifte efter gennemførelsen af videoafhøringen ikke have betydning for videoafhøringens anvendelse som bevismiddel under domsforhandlingen. Hvis den mistænkte/sigtede vælger at skifte forsvarer,

vil dette således ikke indebære, at der alene af den grund skal foretages en fornyet afhøring af barnet.

Der henvises i øvrigt nærmere til betænkningen s. 131-135.

3.4. Justitsministeriets overvejelser

3.4.1. Det er i dag almindelig praksis i en række sager, at politiets afhøring af børn optages på video med henblik på en senere forevisning under domsforhandlingen.

Dette er imidlertid en fravigelse af det almindelige princip om bevisumiddelbarhed, hvorfor anvendelse af videoafhøringer kun bør ske i de tilfælde, hvor afgørende hensyn taler for, at vidnet ikke skal give møde umiddelbart for den dømmende ret.

Det er derfor udgangspunktet, at afhøring af børn kun foretages på denne måde, når barnet er 12 år eller derunder. Der kan dog foreligge særlige omstændigheder, herunder barnets udvikling og psykiske tilstand, der bevirker, at der foretages videoafhøring af også ældre børn.

Justitsministeriet er enig med arbejdsgruppen i, at udenretlig videoafhøring af børn på 12 år eller derunder efter en konkret vurdering fortsat bør kunne finde anvendelse i bl.a. sager om seksuelle overgreb mod børn. Justitsministeriet lægger i den forbindelse vægt på, at hensynet til det barn, der er mistanke om har været udsat for et overgreb, herved tilgodeses mest muligt, og at udenretlige videoafhøringer i en årrække har været anvendt i praksis, uden at dette i sig selv har givet anledning til kritik.

Justitsministeriet er ligeledes enig med arbejdsgruppen i, at der kan være andre typer af sager end sager om seksuelle overgreb, hvor de samme hensyn til barnet gør sig gældende, og hvor der derfor efter omstændighederne kan være et tilsvarende behov for, at afhøringen af barnet som vidne optages på video med henblik på forevisning under domsforhandlingen.

3.4.2. Retsplejelovens § 877, stk. 3, har, som det fremgår af pkt. 3.1.6., været anvendt som hjemmel for, at videooptagelser af politiets afhøringer af børn i bl.a. sager om seksuelle overgreb anvendes som bevismiddel under domsforhandlingen, selv om sådanne videooptagelser ikke er omfattet af bestemmelsens ordlyd.

Arbejdsgruppen peger i betænkningen på, at denne praksis sikrer, at domstolene får præsenteret alle foreliggende beviser i sagen, inden der afsiges dom. Herudover sikres det tillige, at børn, der er mistanke om har været udsat for overgreb eller andre traumatiserende oplevelser, ikke ud over politiets afhøring tvinges til at genopleve forholdet i for barnet uvante og utrygge omgivelser.